

steet med nogle Enkelte, og det uagtet Kjøbstadmøllerne, der ligge beqvemest til Producenteres Forsendelse saavel til Indlandet som til Udlandet, netop i det Hele taget ere dem, som med størst Fordeel kunde undergaae en saadan Forandring.

En for Meelproductionen over hele Landet gavnlig Virkning antages derimod kun Indførelsen af en almindelig Næringsfrihed i denne Branche at kunne medføre, men Dvergangen til en saadan Tingenes Orden egner sig neppe til nogen vœlblikkelig Sværksættelse. Der turde navnlig ved en saa indgribende Omordning være Joie til at sætte de nuværende Mølleiere i Stand til i en vis begrændset Periode at forberede sig paa at imødegaae den Concurrence, som ved Indførelsen af en saadan Frihed kan forudsættes at ville indtræde, — en Forholdsregel, som, selv affect fra de enkelte Familiers Lary (et Hensyn, der i og for sig bør tillægges ikke ringe Vægt), ogsaa finder sin Motivering fra et statsøkonomisk Synspunkt. Det maa nemlig, hvad ogsaa Fabrikdirecteuren og den polytechniske Lærestaltis Beskyrelse sees at have lagt Vægt paa, bemærkes, at Mølleneringen derved væsentligt adskiller sig fra de fleste andre Næringsbrug, at den for at kunne udøves kræver Indretningen af Etablissementer, hvis Opførelse er forbunden med betydelige Bekostninger. Ved Forholdenes Ordning bør derfor tages Hensyn til de ikke ubetydelige pecuniære Interesser, som derved berøres, og som det ikke vilde kunne forsvares at tabe af Sigte, men som det tværtimod bør være en Opgave saavidt muligt at bevare. Denne Opgave bør imidlertid søges løst paa en saadan Maade, at Hovedhensigten, snarest muligt at afhjælpe den unægtelig følelige Trang til et forbedret Møllebrug, derved ikke forleiles. Man har derfor antaget, at begge Formaal kunde naaes ved at udsætte Indtrædelsen af den almindelige Frihed i et passende Tidsrum, men derimod strax at aabne Gierne af de nuværende Meelmøller uhindret Afgang til at foretage enhver hensigtsmæssig Forbedring og Udsidelse af deres Mølleværker. Derved vil nemlig paa den ene Side disse Mølleiere gives Leilighed til at træffe saadanne Foranstaltninger, som kunne sikke dem imod en altfor stor Concurrence, idet det ikke er at

antage, at Nogen vil udsætte sig for den Risiko, som vilde være forbunden med at anvende betydelige Bekostninger paa Opførelse af nye Mølleværker paa de Steder, hvor de allerede tilværende Møller paa en fyldestgjørende Maade kan bestride Malingen, og paa den anden Side vilde dert indeholdes en Opfordring til de nævnte Mølleiere til snarest muligt at give deres Mølleværker en tidsvarende Indretning, hvorved da Lovens Hovedsiemod for en væsentlig Deel strax vilde kunne opnaaes. I det Hele synes derfor en saadan, til en ikke fjern Fremtid udsat almindelig Frihed at have Fortrinet for hiin foreslaaede, vel strax indtrædende, men tillige indskrænkede Frihed.

Det Tidsrum, der saaledes forudsættes at burde hengaae, forinden en fuldkommen Frihed indtræder med Hensyn til Mølleneringen, antages passende at kunne ansættes til 5 Aar. Men, for at Fristen kan have sin Betydning, maa det selsølgelig i det Væsentlige forblive ved den ældre Tilstand, forsaavidt Indskrænkningerne til nye Møllers Anlæg angaaer, medens derimod de Indskrænkninger, som hidtil have paahvilet de ældre Møller til Skade for disses Næring, navnlig med Hensyn til Malekraftens Forøgelse, netop af samme Grund ville være at ophæve. Ligesom der imidlertid ved Siden heraf neppe turde være Joie til efter det endelige Forholds Indtrædelse at udsætte Indførelsen af en fri Afgang, deels til den selv nu uden Banffelighed admitterede Grynproduction, deels til at opføre nye Meelmøller alene til Formaling af Meel m. v. til Udførsel, hvilket uden Skade for de ældre kan finde Sted, saaledes har man ogsaa formeent, at der, uden at man derved traadte det Hensyn, som bør tages til de nuværende Mølleieres Lary, for nær, strax kunde tilstaaes enhver Frihed til at opføre Møller til Formaling af Korn til Brug i egen Huusholdning og til egen Næringsdrift.

Ved hele dette Forholds Ordning er det tvørigt en heldig Omstændighed, at der ikke her uden aldeles undtagelsesviis findes Møller, der, saaledes som i andre Lande, hvor Ordningen af Mølleneringen ogsaa har været Gjenstand for Lovgiverens Virksomhed, til Exempel navnlig i Preussen, have udelukkende